

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

8 juni 2000

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, HUISVESTING EN STEDELIJK BELEID

Interpellatie van de heer Christian Van Eyken tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het werkbezoek van de minister aan de colleges van burgemeester en schepenen van de zes faciliteitengemeenten rond Brussel

Met redenen omklede motie

Interpellatie van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de aangekondigde bouw van 20.000 sociale huurwoningen

Met redenen omklede moties

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de omzendbrief met onderrichtingen aan de gemeentebesturen voor het opstellen van de begroting 2001

Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de toepassing van de krachtlijnen-Kelchtermans in openbare ziekenhuizen

Rechtzetting

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid

Donderdag 8 juni 2000

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Dirk Holemans

– *De interpellatie wordt gehouden om 10.37 uur.*

Interpellatie van de heer Christian Van Eyken tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het werkbezoek van de minister aan de colleges van burgemeester en schepenen van de zes facilitéitengemeenten rond Brussel

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Eyken tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het werkbezoek van de minister aan de colleges van burgemeester en schepenen van de zes facilitéitengemeenten rond Brussel.

De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de voorbije maanden bracht de minister een werkbezoek aan de colleges van burgemeester en schepenen van de zes facilitéitengemeenten rond Brussel. Hij was daarbij vergezeld door leden van zijn kabinet en zijn administratie en door de gouverneur van Vlaams-Brabant. Na zijn onderhoud met het college ging de minister telkens naar het plaatselijke cultureel centrum voor een onderhoud met de gemeenteraadsleden van de oppositie en de pers.

In zijn onderhoud met de colleges stelde de minister zich telkens zeer open op. Hij zocht de dialoog en toonde begrip voor specifieke situaties in elke gemeente. Dat stak schril af met zijn verklaringen aan de pers. Aan de journalisten verklaarde hij immers dat de zes colleges onder een bijzonder toezicht zouden worden geplaatst.

Is dat wel de goede houding ? Een aantal gemeenten ondervindt nu al moeilijkheden met de toezichthoudende overheid. Dat heeft meestal te maken met het feit dat die overheid de goedkeuringstermijnen in die mate benut dat elk gemeentelijk initiatief op de lange baan wordt geschoven en op die manier praktisch onuitvoerbaar wordt.

Zo bedraagt de termijn voor goedkeuring van de begroting 100 dagen. Voor de goedkeuring van een aanbestedingsdossier beschikt de voogdijoverheid over 90 dagen, waarna ze nog eens 40 dagen heeft om het toewijzingsbesluit van de gemeente goed te keuren, te schorsen of te vernietigen. Meestal overschrijdt de overheid die termijnen nog – denk maar aan het geval Wemmel -, zodat de gemeente moet gissen of er een impliciete goedkeuring is wegens het verstrijken van de termijnen. In totaal kan het dus 260 dagen duren eer een dossier afgehandeld is. Een bijzonder toezicht zal deze problemen nog verergeren.

Er werd ook gepraat over de problematiek van de taalwetgeving en de toepassing van de rondzendbrieven. Daarbij bleek dat er over deze aangelegenheden geen enkele toenadering is tussen de minister en de zes colleges.

Tot slot lees ik in de beleidsbrief van de minister dat hij het overlegorgaan van de Vlaamse mandatarissen een officieel karakter wil geven. Hij wil er zelfs nauw mee samenwerken. Deze institutionalisering van het Vlaams overleg is een kaakslag aan de plaatselijke meerderheidscoalities, die nochtans democratisch verkozen zijn.

Ik eindig met drie vragen. Welke conclusies trekt de minister uit zijn werkbezoek aan de zes facilitéitengemeenten rond Brussel ? Welke beleidsdaden zal hij stellen om aan de verzuchtingen van de zes colleges tegemoet te komen ? Waarom komt er een officiële samenwerking met het overlegorgaan van

Van Eyken

de Vlaamse mandatarissen en niet met de colleges van burgemeester en schepenen ?

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Ik wil drie opmerkingen maken bij deze interpellatie van de heer Van Eyken.

De heer Van Eyken lijkt zich te verwonderen over het feit dat de minister zich niet alleen met de zes colleges onderhoudt, maar ook met de Vlaamse oppositie. Dat siert de minister nochtans. Toen mevrouw Onkelinx twee jaar geleden als minister van de Franse Gemeenschap een bezoek bracht aan de faciliteitengemeenten, heeft ze helemaal niet met de Vlaamse oppositie gesproken.

Op het vlak van de taalwetgeving ziet de heer Van Eyken geen toenadering tussen de colleges en de minister. Dat is toch niet verwonderlijk. Vraagt de heer Van Eyken zich wel eens af wie daar verantwoordelijk voor is ? Toen ik enkele weken geleden een bezoek bracht aan de Waalse faciliteitengemeente Vloesberg in de provincie Henegouwen, heb ik vastgesteld dat de taalwetgeving daar danig met voeten wordt getreden. De berichten van het Waals Gewest en van de gemeente zijn er eentalig. Idem voor een aantal straatnaamborden en voor de berichten van een federale instelling als De Post. Inzake naleving van de taalwetgeving hoeven we van de Franstaligen dus zeker geen lessen te ontvangen.

Voorts beklagt de heer Van Eyken zich erover dat de minister het overlegorgaan van de Vlaamse mandatarissen in de Vlaams-Brabantse gordel institutionaliseert. Als dat al zo zou zijn, volgt de minister daarmee gewoon het voorbeeld van de Franse Gemeenschap, die enkele jaren geleden zelf een officieel overleg in het leven heeft geroepen tussen de Cocof en de Franstalige mandatarissen uit de Vlaamse Rand. Dat initiatief was trouwens flagrant in overtreding met het grondwettelijke principe van de territorialiteit. Ik begrijp de kritiek van de interpellant bijgevolg niet.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : De interpellatie van de heer Van Eyken biedt me de kans om het Vlaams Parlement in te lichten over de resultaten van de werkbezoeken die ik heb afgelegd. Ik heb inderdaad tijdens de voorbije maanden de colleges van

burgemeester en schepenen van de zes Vlaamse randgemeenten met een bijzonder taalregime bezocht. Ik heb hierover ook gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van het Vlaamse gemeenschapsleven in die gemeenten. Ik heb de betrokken gemeentebesturen steeds op voorhand op de hoogte gebracht van het programma van die bezoeken. Ik heb niets in het geheim gedaan. Ik vraag me trouwens af waarom ik me hiervoor zou moeten verantwoorden. Ik kan de commissie overigens meedelen dat ik op 13 juni ook een werkbezoek aan de gemeente Voeren heb gepland.

Deze bezoeken aan de Vlaamse Rand kaderen in mijn bevoegdheid als Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden. Ik ben verantwoordelijk voor het uitoefenen van het administratief toezicht. De toezichtregeling die voor de Vlaamse randgemeenten en Voeren geldt, verschilt immers van de regeling die voor de overige Vlaamse gemeenten geldt. Op grond van artikel 7 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen is de Vlaamse overheid bevoegd voor de uitoefening van het administratief toezicht op de randgemeenten en Voeren, maar blijft de regelgeving over de organisatie van dat toezicht in handen van de federale overheid.

De nieuwe gemeentewet heeft tevens een belangrijke rol toegekend aan de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant. De gouverneur heeft mij dan ook op mijn werkbezoeken vergezeld. Onder de deelnemers aan deze bezoeken bevonden zich tevens leidinggevende ambtenaren van mijn administratie en enkele medewerkers van mijn kabinet.

Ik heb deze bezoeken afgelegd met een open ingesteldheid en met het oog op constructieve samenwerkingen. De gesprekken die ik heb gevoerd, situeerden zich trouwens in dezelfde sfeer. Ik durf zelfs beweren dat enkele burgemeesters en schepenen dit konden appreciëren. Het is mogelijk dat sommige burgemeesters of schepenen met mijn bezoek verveeld zaten, maar ik heb op die zes plaatsen duidelijk gezegd dat Vlaanderen niet louter toezicht wil uitoefenen of een betuttelend imago wil cultiveren. Vlaanderen heeft op belangrijke maatschappelijke domeinen zowel de Franstalige, de Nederlandstalige als de anderstalige inwoners van de zes gemeenten veel te bieden.

Ik heb de lokale verantwoordelijken de hand willen reiken om via een vorm van rechtstreeks contact een aantal concrete problemen in die gemeenten samen op te lossen. Het gaat hier vaak om concrete problemen die binnen mijn eigen bevoegdheid vallen. Een goed voorbeeld is de problematiek inzake het aanwerven van personeel. De ge-

Sauwens

meenten kampen met problemen omdat het bijzondere taalregime nu eenmaal bijzondere voorwaarden oplegt. Bovendien heerst er een krapte op de arbeidsmarkt en kunnen de tweetalige werkzoekenden in Brussel betere financiële voorwaarden krijgen.

Ik heb tevens zeer specifieke dossiers op het vlak van het gemeentebestuur en het OCMW besproken, waarover ik nu niet verder wens uit te weiden. Verder zijn ook mijn andere functionele bevoegdheden aan bod gekomen. Ik denk aan het uitbouwen van de lokale sportinfrastructuur, het deblokken van een aantal restauratiedossiers van beschermde monumenten en vragen tot verdere bescherming van landschappen.

Ik ben tevens boodschapper van dienst geweest. Als lid van de regering ben ik immers lid van een college. Zo ben ik geconfronteerd met een aantal – vaak terecht – vragen in verband met de wateroverlast in het Woluwebekken, met mobiliteit en verkeersveiligheid op de gewestwegen en met de wijze waarop de afvalverwerking in de Rand wordt gerealiseerd.

Vlaanderen heeft niet louter de ambitie om deze zes gemeenten duidelijk te maken dat ze net als de 302 andere gemeenten bij Vlaanderen horen. Ze moeten ook op een correcte manier door Vlaanderen worden behandeld op alle maatschappelijke domeinen waarin we een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid dragen. Vlaanderen en de zes gemeenten moeten kunnen samenwerken in plaats van elkaar tegen te werken.

Ik ben wel wat geschrokken door het feit dat een belangrijke bevolkingsgroep, namelijk de Nederlandstaligen, op het vlak van cultuur en sport op een aantal plaatsen gewoon aan zijn lot wordt overgelaten. Het spreekt vanzelf dat ik dat niet wil veralgemenen. Dat is immers niet in alle gemeenten het geval.

Deze problemen zijn voornamelijk aan bod gekomen tijdens de gesprekken die ik heb gevoerd met vertegenwoordigers van het Vlaamse gemeenschapsleven. De kritische massa is hier echter in sommige gevallen zeer klein geworden. Er moet hier naar schaalvoordelen worden gezocht. De provincie Vlaams-Brabant speelt in deze zaak een zeer positieve rol.

De algemene problematiek van het taalregime en de omzendbrief van voormalig minister Peeters

zijn uiteraard ook aan bod gekomen. Ik heb echter duidelijk gesteld dat ik met een schepencollege niet over de wet, de bijzondere wet of de grondwet wil discussiëren. Deze discussies horen immers thuis in het parlement. Zelfs het Vlaams Parlement is daar niet bevoegd voor. Ik wil dan ook vermijden dat de relatie tussen de toezichhoudende overheid en de lokale autoriteiten wordt vertroebeld door een discussie over het wettelijk kader.

Ik heb overigens moeten vaststellen dat men op het lokale vlak vaak misbruik maakt van de situatie. Opzettelijk opgebouwde spanningen zorgen dan voor discussies over het wettelijk kader in de gemeenteraden. De wet is echter de wet. De omzendbrief bevat geen nieuwe wettelijke bepalingen maar geeft aan op welke wijze het toezicht zal worden uitgevoerd.

Ik heb ook verklaard dat ik, zonder aan de wet zelf te raken, afspraken wil maken over de modaliteiten van het systeem van de belastingaangiftes. De situatie in Kraainem is in mijn ogen aanvaardbaar. Wat in Wezembeek-Oppem gebeurt, kan echter niet. Ik ga ervan uit dat duidelijke uitspraken overbodige discussies voorkomen. Ik vind het persoonlijk alleszins zeer spijtig dat men soms een kleine oorlog wil voeren en de gouverneur – en in een volgende fase de bevoegde Vlaamse minister – dwingt om op te treden. Het zou beter zijn om dit soort overbodigheden achterwege te laten. Ze remmen de werking immers alleen maar af. Dit komt noch de gemeentelijke werking, noch de lokale bevolking ten goede. Er wordt heel wat nationale politiek bedreven ten koste van de gemeentelijke diensten en inwoners.

Ik wil hier ook duidelijk maken dat ik plaatselijk verkozen meerderheden niet met een vooringegenomen vijandigheid tegemoet wil treden. We moeten samen oplossingen zoeken voor bepaalde dossiers. De gemeentebesturen beseffen heel goed dat ze zich tot Vlaanderen moeten wenden en dat het hier om Vlaamse gemeenten met een bijzonder taalstatuut gaat.

Het is mijns inziens mijn recht om gesprekken te voeren met vertegenwoordigers van het Vlaamse gemeenschapsleven. Het is tevens mijn recht om met deze mensen een permanent overleg op te willen starten. Gezien de specifieke situatie waarin deze mensen en verenigingen zich bevinden, lijkt me dat ook zeer zinvol.

Ik wil hier ook nog even terugkomen op de wijze waarop de pers deze gebeurtenissen heeft behandeld. Ik heb gelezen dat bepaalde burgemeesters

Sauwens

een kwartier na mijn vertrek verklaringen hebben afgelegd die volledig haaks staan op de resultaten van de gesprekken met mij. Veel mensen laten zich door vooringenomenheid leiden. We mogen ons daar niet door laten opjagen.

Ik heb de zes randgemeenten niet onder een bijzonder toezicht geplaatst. Ik heb wel duidelijke afspraken gemaakt over het correct naleven van de taalwetgeving. De gouverneur van Vlaams-Brabant, die zijn ambt overigens op een schitterende, degelijke en correcte wijze waarneemt, heeft deze afspraken ook onderschreven. Ik zal de naleving van de wet nauwlettend opvolgen, zeker als ik hierover klachten ontvang. Ik behandel die dossiers even objectief als andere dossiers.

Verder heb ik de colleges van burgemeester en schepenen steeds de kans gegeven om de agenda mee te bepalen. Op die manier was er dan ook wat variatie in de gesprekken. Zo wilden bepaalde gemeentebesturen sommige thema's niet bespreken. Voorts waren de gesprekken soms vrij kort, zoals in Sint-Genesius-Rode. Dat had echter te maken met interne spanningen binnen de schepencolleges en niet met het feit dat ik geen tijd wou vrijmaken voor hen, integendeel zelfs. Ik geloof dat ik de eerste Vlaamse minister ben die op een half jaar zoveel tijd heeft besteed aan concrete dossiers over de randgemeenten.

Vervolgens wil ik even ingaan op uw klacht over de toezichtstermijnen : er zouden vertragingen worden georganiseerd om het deze gemeenten moeilijk te maken. Dat is niet zo. Enkel de burgemeester van Wemmel heeft dit probleem aangestipt. De gouverneur heeft nauwgezet de dossiers en de wachttijden overlopen, en op zijn gezag kan ik u zeggen en bewijzen dat er helemaal geen sprake is van vooringenomenheid. Ik zal u de cijfers bezorgen. Wel zijn er dossiers waar men iedere keer provocerend de grenzen aftast van wat al dan niet mogelijk is. Maar bij de organisatie van het toezicht worden de gemeenten in geen geval negatief gediscrimineerd.

Mijnheer Van Eyken, ik neem intussen wel akte van het feit dat u er zelf voorstander van bent om niet alleen de uitoefening van het toezicht op de randgemeenten maar ook de organisatie ervan aan Vlaanderen toe te vertrouwen. Zo interpreteer ik uw vraagstelling toch. De toezichtsregelingen voor de randgemeenten, met inbegrip van de termijnen, zijn geregeld in de federale nieuwe gemeentewet. De andere Vlaamse gemeenten vallen onder het

toezichtsdecreet van 28 april 1993, waarin inderdaad veel kortere, eenvoudigere procedures gelden.

Ik deel de bezorgdheid van de heer Van Eyken om de randgemeenten op het vlak van de organisatie volwaardig te kunnen integreren in Vlaanderen. Zodra we daartoe de mogelijkheid hebben, zal dat gebeuren. Jammer genoeg kunnen wij dat kader vandaag niet veranderen.

Tot slot wil ik zeggen dat ik, zodra ik Voeren zal hebben bezocht, de zes burgemeesters van de Rand zal uitnodigen op 18 juli om 14.00 uur voor een bespreking op het Martelaarsplein.

De voorzitter : De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken : Het feit dat u zegt dat de pers uw mening heeft verdraaid, zwakt al een paar problemen af. Want toen u de gemeenten bezocht, kreeg ik inderdaad de indruk dat er sprake was van een open, constructieve dialoog. Maar wat later stonden die harde, enigszins patserige uitspraken in de media daar lijnrecht tegenover.

Ik wil op twee zaken nog wat dieper ingaan. U geeft toe dat we te kampen hebben met een personeelsprobleem. Dit probleem verergert dagelijks, omwille van een omzendbrief van 1 augustus 1997. Deze omzendbrief schafte de taalpremie af voor personeelsleden die vanaf die datum werden aangeworven. Nu worden we geconfronteerd met de gevolgen daarvan.

Ik weet dat in sommige gemeenten die taalvereisten niet aan alle ambtenaren worden opgelegd, maar desondanks moeten sommigen het toch doen. In de vier gemeenten met de zogenoemde grote faciliteiten wordt die verplichte basiskennis van het Frans opgelegd aan elke ambtenaar die in contact komt met het publiek. Als burgemeester van zo'n gemeente kan ik u zeggen dat het moeilijk is om iemand aan te werven voor de administratie en de politie. Als je immers iemand gevonden hebt die voldoet aan de basisvereisten, moet je hem daarbij ook nog vragen zijn elementaire kennis van de Franse taal te bewijzen. Die extra kennis levert echter geen extra salaris op. Daarom zal zo iemand niet lang blijven werken in onze gemeente en naar het Brusselse gaan, waar hij voor dezelfde job meer verdient. Diegene die de taalvereisten niet aankan, gaat naar de buurgemeenten, zoals Beersel of Dilbeek, waar geen faciliteiten zijn.

Van Eyken

Dit alles scheidt een groot aantal problemen. Mijn bijkomende vraag is dan welke oplossing er zal worden geboden, want we zullen uiteindelijk in een patsituatie terechtkomen voor de aanwerving van politiepersoneel en ambtenaren.

Mijnheer de minister, u zegt voorts dat het debat over de omzendbrieven in de parlementen moet worden gehouden. Daar ga ik mee akkoord, maar wij, de zes burgemeesters, proberen gewoon te zeggen hoe moeilijk wij het hebben met die striktere, nieuwe toepassing van de taalwetgeving. We stellen ons vragen over het feit dat we al 36 jaar zonder problemen de taalwetgeving in onze gemeente hebben toegepast, totdat minister Peeters een ingeving had die moeilijkheden veroorzaakt. Aangezien er beroepen werden ingediend bij de Raad van State, vraag ik me af of bij wijze van toenadering de omzendbrieven kunnen worden geneutraliseerd, of dat men toch minstens rekening zou houden met wat de burgemeesters en schepenen van de randgemeenten als problematisch ervaren.

Tot slot kan ik alleen maar bevestigen dat in een aantal dossiers er effectief een open dialoog was, en daar dank ik u dan ook voor.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de minister, ik hoorde u zeggen dat u binnen een aantal weken de zes burgemeesters van de faciliteitengemeentes zult bijeenroepen. Ik wil graag weten wat daar de bedoeling van is. Binnen een zestal maanden kunnen daar immers andere colleges aan het bewind zijn. Waarom roept u ze nu nog bijeen ?

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, we willen tot een gezamenlijke conclusie komen voor een aantal specifieke problemen die de randgemeenten gemeen hebben. De personeelsdossiers en het afschaffen van de taalpremie zullen daar aan bod komen op basis van een nota die ik deze maand nog van de administratie zal krijgen. Het is daarbij duidelijk dat van een systeem van de facto georganiseerde tweetaligheid geen sprake kan zijn. We kijken na of er tussenoplossingen mogelijk zijn. De moeilijkheden bij de aanwerving zullen ter sprake komen op 18 juli.

De voorzitter : De heer Van Wallendael heeft het woord.

De heer Tuur Van Wallendael : Ik wil gewoon mijn appreciatie uitspreken voor de manier waarop de minister heeft geantwoord. Hij deed dat op een enigszins superieure en kalme Vlaamse manier. Dat ligt mij meer en het zet meer zoden aan de dijk dan de stijl van de heer Van Nieuwenhuysen en zijn eeuwige vergelijkingen met wat onze Waalse broeders doen. De minister heeft zulke vergelijkingen niet nodig, hij heeft gewoon op een rustige manier ons systeem uitgelegd. Dat lijkt me de goede aanpak.

De heer Christian Van Eyken : Ik dank de minister voor zijn antwoord, maar ik zie me toch genoodzaakt om een motie in te dienen.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Van Eyken werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de aangekondigde bouw van 20.000 sociale huurwoningen

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Heeren tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de aangekondigde bouw van 20.000 sociale huurwoningen.

Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Twee maanden geleden hebben de ministers Anciaux en Sauwens een aantal bevoegdheden geruild. Dat gebeurde niet onopgemerkt. Amper een paar dagen na zijn aantreden heeft minister Sauwens aangekondigd dat hij geen 15.000 maar 20.000 extra sociale huurwoningen wil bouwen. Dat is zelfs een wijziging van het regeerakkoord.

Heeren

Die aankondiging heeft ons aangenaam verrast. Twee regeerperiodes geleden was het nog bijzonder moeilijk om via Domus Flandria 10.000 woningen te realiseren. Het voornemen van de minister is dus bewonderenswaardig, op voorwaarde natuurlijk dat het in daden wordt omgezet en dat het ons geen financiële kater bezorgt doordat men er debudgetteringstechnieken voor gebruikt.

In elk geval krijgt de ambitie van de minister onze steun. De wachtlijsten voor sociale huurwoningen zijn in Vlaanderen immers nog altijd zeer lang. De gezinsverdunding zet zich door, waardoor de druk op de sociale huisvestingsmarkt blijft toenemen. De minister heeft dat bevestigd in een persverklaring.

Daarbij komt nog dat het voor een doorsnee gezin steeds moeilijker wordt om een eigen woning via nieuwbouw of renovatie te verwerven. Daarvoor zijn de bouwgronden en panden te duur geworden. Tot vandaag kon dit publiek niet aankloppen bij de sociale huisvestingssector, omdat die – terecht overigens – nog altijd voorrang verleent aan de vele wachtenden met een echt laag inkomen.

Uit de begroting 2000, nog opgesteld door minister Anciaux, konden we leren dat het bedrag van de huursubsidies substantieel verhoogd wordt en dat er een mobilisatie van middelen is van de VHM en van de sociale huisvestingsmaatschappijen. Ook werd het investeringsprogramma voor de huursector opgetrokken. De minister wil ook de gemeenten meer responsabiliseren.

Minister Sauwens wil het aantal woningen dus van 15.000 op 20.000 brengen. Mij is niet duidelijk hoe en met welke middelen dit zal worden gerealiseerd. Met mijn interpellatie wil ik daar klaarheid over krijgen. Welke middelen zal men dus aanwenden om deze verhoging met 5.000 woningen door te voeren en welke datum stelt men voorop? Minister Anciaux sprak indertijd van een jaarlijkse verhoging van de middelen met 1 miljard frank. Handhaaft zijn opvolger dat bedrag? Zal dat volstaan om de doelstelling te realiseren? Is er een concreet plan over de timing?

In de pers lezen we dat de regering gunstig staat tegenover de zogenaamde PPS-formule, de samenwerking tussen particuliere en publieke sector. Ik hoop wel dat het geen tweede Domus Flandria wordt. Dat project kende immers een ongezonde financiering via debudgetteringen en daarenboven leverde het veel woningen af die kwalitatief bene-

denmaats waren. Ik heb zulke panden bezocht en ik zou niet willen wonen in woningen die al na 15 jaar versleten zijn.

Ik ben ook benieuwd naar de provinciale verdeelsleutel die de minister hanteert. Welke criteria zal hij daarbij hanteren?

Ik heb voorts vragen bij de middelen en de reserves van de VHM en de andere huisvestingsmaatschappijen. De vorige regering had een negenmiljardprogramma uitgeschreven. Zit er nog iets in de VHM-pot? Ik hoop van wel, maar ik vrees van niet. Hoe zullen de middelen en reserves van de maatschappijen worden ingeschakeld in het plan van de minister? Wat bedoelt hij met een herschikking van middelen? Bestaan er juridische technieken om de reserves van bouwmaatschappijen – die ze jammer genoeg niet allemaal hebben – aan te wenden?

Voor 20.000 woningen is er heel wat ruimte nodig. Zijn er voldoende gronden voor de realisatie van dit grote aantal woningen? Waar bevinden ze zich? Als die gronden niet beschikbaar zijn, moeten ze worden verworven. Zijn daarvoor middelen beschikbaar? En wat is de provinciale verdeelsleutel inzake verwerving van gronden?

Mijnheer de minister, dit is een ambitieuze uitdaging. U kunt op onze steun rekenen, maar het spreekt vanzelf dat er veel overleg en coördinatie tussen de diverse actoren zal moeten plaatsvinden.

Mijnheer de minister, hebt u momenteel al overlegd met de sociale huisvestingsmaatschappijen? Ik heb het dan niet over de VHM, maar over de maatschappijen zelf en over de gemeentebesturen. Mijn vraag betreft immers de responsabilisering van de gemeenten. Hoever staat het hier eigenlijk mee?

Ik wil hier tevens even terugkomen op een onderwerp dat in het verleden al meermaals aan de orde is geweest. Het valt me namelijk op dat er momenteel enkel over huurwoningen wordt geproken. Zal het grote aantal bijkomende woningen worden onderverdeeld in huurwoningen en koopwoningen?

Wat Domus Flandria betreft, vraag ik me ook af welke lessen men uit dit verhaal heeft kunnen trekken en hoe men de fouten van het verleden in de toekomst wil vermijden.

– *Mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht treedt als voorzitter op.*

De voorzitter : Mevrouw Guns heeft het woord.

Mevrouw Dominique Guns : Mijnheer de minister, u hebt het over de bouw van 20.000 sociale huurwoningen gehad. U hebt in dit verband ook over PPS gesproken. Is er in dit verband al iets georganiseerd ? Hoe denkt u die samenwerking te verdelven en tot stand te brengen ? Kunt u ons vertellen of mogelijke partners zich al hebben aangemeld ?

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Ik wil in mijn antwoord op deze interpellatie het woonbeleid even met wat cijfergegevens toelichten. Het gaat hier immers om een zeer actueel thema. Gisteren is het jaarverslag 1999 van de VHM voorgesteld. Ter gelegenheid van die voorstelling heb ik tevens mijn eerste beslissingen meegedeeld.

Ik zal even de huidige woningmarkt overlopen. Een aantal jaren geleden leefde in Vlaanderen de overtuiging dat de denataliteit de vraag naar woningen zou doen dalen. Momenteel blijkt echter dat de vraag toeneemt. De reden van deze stijging is de gezinsverdunding. Er zijn nu meer eenpersoonsgezinnen en eenoudergezinnen dan vroeger. Deze nog vrij recente manieren van samenleven zijn in volle groei.

Een tweede reden waarom de vraag naar woningen onverwacht blijft stijgen, heeft met de immobiliënmarkt zelf te maken. Men heeft jarenlang in de overtuiging geleefd dat de privé-woningmarkt voldoende incentives zou krijgen om zelf voor voldoende nieuwe woningen te zorgen. Dit is echter niet het geval. Men dacht dat de stijging van de gezinsinkomens ten gevolge van de goede conjunctuur voor een grotere gezinsbouwactiviteit zou zorgen. Men dacht tevens dat de lage rentestand op zichzelf al een incentive zou vormen en meer mensen zou aanzetten tot het bouwen van een woning. Deze voorspellingen blijken niet te kloppen. Het aantal nieuwe woningen per jaar situeerde zich in het begin van de jaren negentig rond de 35.000 per jaar. Dit aantal is vorig jaar teruggevallen tot nog slechts 23.000 woningen.

Deze terugval is ook in de hand gewerkt door onze visies inzake ruimtelijke ordening en ruimtelijke planning. Er wordt nu minder gebouwd in de vrije ruimte. Daardoor creëren we zelf een bepaalde schaarste. Er zijn in dit verband al gesprekken gevoerd met minister Van Mechelen. Er is immers nood aan een bepaalde vorm van compensatie. De beschikbare rapporten bewijzen immers dat deze woningschaarste een prijsstijging veroorzaakt. Het wonen wordt in Vlaanderen zeer duur.

Een ander fenomeen dat een rol speelt is het enorme succes van de aandelenmarkten. Een aantal financiële groepen die vroeger actief waren in de immobiliënsector, hebben die sector afgestoten om op de aandelenmarkten grotere winsten te boeken. Dit heeft op zijn beurt weer een verminderde activiteit in de woningbouw tot gevolg.

De Vlaamse en de federale overheid hebben op hun beurt goedbedoelde huurwetten en andere reguleringen uitgevaardigd. Het kwaliteitsdecreet is hiervan een sprekend voorbeeld. Deze regelgeving heeft de immobiliënmarkt op het macro-economische vlak afgeremd.

Als ik de accumulatie van al deze fenomenen en factoren analyseer, moet ik besluiten dat er een periode van woningschaarste op komst is. Ik wil de term woningnood niet gebruiken. Dit lijkt me toch een te sterke uitdrukking. De overheid moet alleszins proactief reageren.

Ik zal het huidige woningenbestand in Vlaanderen even toelichten. 23 percent van de huursector bestaat uit privé-woningen. De verhuurde woningen van de socialehuisvestingssector vertegenwoordigen slechts 6 percent van de Vlaamse woningen. Het is eigenlijk nog iets minder, maar ik rond af naar boven. 68 percent van de woningen zijn in privé-eigendom. De socialekoopwoningensector vertegenwoordigt 2,5 percent van de woningen.

Men kan bijgevolg gerust stellen dat het aantal huurwoningen in Vlaanderen te laag ligt. De sociale huisvesting is op het einde van de negentiende eeuw ontstaan. De spaarkassen hebben hierbij een grote rol gespeeld. De eerste initiatieven op dit vlak waren er echter op gericht om iedereen de kans te geven een eigen woning te verwerven. In de Scandinavische landen was er meer aangestuurd op een collectieve aanbieding van huurwoningen. Men kan hier uiteraard historische discussies over voeren, maar ik behandel de situatie zoals ze zich nu aandient.

Ik heb over dit onderwerp enkele maanden geleden een schriftelijke vraag van de heer Decaluwe ontvangen. Deze vraag betrof de initiatieven die de gemeenten al hebben genomen en de verdeling van de sociale huurwoningen tussen de verschillende gemeenten. Ik heb deze vraag zeer gedetailleerd beantwoord. Hierop heb ik de vraag gekregen wat ik aan deze woningschaarste dacht te doen. Ik heb toen verklaard dat er duidelijke afspraken zijn gemaakt. Het regeringsakkoord vermeldt expliciet dat er 15.000 woningen moeten bijkomen.

Sauwens

Ik kon op dat ogenblik niet concreet uitleggen hoe ik dit woningbestand wilde waarmaken. De begrotingsdiscussie 2001 zal immers pas tijdens de komende maanden plaatsvinden. Ik zal het parlement in de loop van september of oktober hieromtrent meer inlichtingen kunnen verstrekken. Aangezien ik reeds over wat regeringservaring beschik, wil ik me niet engageren voor een budget waarover ik vandaag nog niet beschik.

Om de toenemende nood aan betaalbare woningen met een degelijke basiskwaliteit te lenigen, zullen we beweging moeten krijgen in verscheidene sectoren, zoals de privé-sector en de eigen omzet. Ik heb aan mijn administratie gevraagd om na te gaan wat het gedragsbeïnvloedende effect is van het geheel van instrumenten, die we nu ter beschikking hebben, zoals de leningen, het premiestelsel, hoewel dat in de voorbije periode reeds is afgeschaft. Het bestaande studiemateriaal daarover wil ik actualiseren.

Voorts ben ik van plan na te gaan hoe wij op fiscaal vlak vanuit Vlaanderen, zij het beperkt en met federaal overleg, ervoor kunnen zorgen dat die sector weer in beweging komt.

Ook wil ik onderzoeken hoe bepaalde maatregelen van ruimtelijke ordening ingeschakeld kunnen worden in het kernenbeleid om tegemoet te komen aan die schaarste – die we mee vanuit de structuur van Vlaanderen creëren – vooral daar waar de nood het hoogst is. Er zijn de woonvernieuwingsgebieden en de woningbouwgebieden. Hoe kunnen we echt naar die wijken, die op wetenschappelijke basis in heel Vlaanderen zijn aangeduid, toe werken.

Ik kan u dus vandaag nog geen antwoord geven over de provinciale verdeelsleutels, maar daar zal ik in de loop van de volgende maanden concreter over kunnen zijn.

Een eerste beslissing, die ik heb genomen, is dat de inspanningen van de VHM niet meer uitsluitend naar renovatie moeten gaan. Ik wil het totaal aantal woningen in Vlaanderen verhogen, want dan zal de druk op de prijs wellicht afnemen. Meer dan in de voorbije vijf jaren, zullen we de VHM de kans geven om het accent te leggen op nieuwbouw. Ik stel vast dat in de leningensector – het woningfonds, de VHM – het grootste gedeelte van de inspanningen gaat naar pogingen om de financiële lasten te drukken. Men neemt oude leningen over, bij het woningfonds is dat trouwens ongeveer twee

derde van de leningen, en relatief weinig nieuwe woningen worden gefinancierd via het systeem van goedkope woningen bij het woningfonds. Hier ligt dus de hoofdplicht van die negen miljard frank in ons Vlaamse budget. We willen die push geven ! Ziedaar die 5.000 waar ik me voor geëngageerd heb. Naast de 15.000 in enge betekenis, wil ik de sociale woningbouw bevorderen door het activeren van het gehele veld. We moeten erin kunnen slagen om minstens 20.000 nieuwe woningen aan te bieden op de Vlaamse woningmarkt binnen de termijn van de huidige legislatuur. Het extra miljard, dat in de begroting 2000 is ingeschreven, zullen we voor de 3000 woningen gebruiken. De huisvestingsmaatschappijen zullen zich zeer actief moeten opstellen. Ze zien zich verplicht creatief te zijn in hun zoektocht naar de projecten en ik stel vast dat niet alle maatschappijen voldoende projecten voorbereid hebben om die reuze-inspanning te kunnen doen. Ik heb daarover gisteren een eerste gesprek gevoerd met de raad van bestuur van de VHM en met de directie al enkele weken geleden. Via de VHM voer ik een dialoog met de huisvestingsmaatschappijen. We moeten de middelen herschikken en nagaan in hoeverre we de reserves van de VHM, die in de voorbije periode al in grote mate aangesproken zijn, nog kunnen activeren.

Wat de grondreserves betreft, heeft men mij gezegd dat de screening van de provincie Antwerpen klaar is. Ik hoop daar binnenkort het verslag van te ontvangen, zodat we kunnen zien hoe we de, momenteel, 1200 hectare liggende gronden van de maatschappij kunnen activeren. Daarvoor kunnen we eventueel de nieuwe financiële middelen inschakelen.

Mijn eerste beslissing gaat dus over de accentverschuiving naar nieuwbouw binnen onder meer de VHM. Kwaliteit is daarbij vanzelfsprekend en het hele instrumentarium blijft bestaan. De beleidsnota van minister Anciaux onderschrijf ik volledig, maar wel zal ik samen met u in de loop van de volgende weken en maanden een aantal heel concrete beslissingen nemen, die de basisdoelstelling – meer woningen met een degelijke basiskwaliteit – mogelijk moeten maken. Wonen in Vlaanderen wordt heel duur, maar ik ben ervan overtuigd dat we zo die prijzen naar beneden kunnen halen.

Een tweede beslissing staat in verband met de ongeveer twee miljard frank, die de VHM had gereserveerd voor de renteloze leningen. Ik heb gezegd dat deze op basis van het huidige reguliere systeem mogen worden vrijgemaakt. Dit in afwachting van de studie, die op het einde van het jaar beschikbaar zal zijn. Pas dan kunnen we nagaan of we een aan-

Sauwens

tal instrumenten al dan niet renteloos moeten maken.

Wat PPS betreft, moet u goed beseffen dat dit geen tovermiddel is om miljarden te verkrijgen ! PPS is wel een manier om sneller en efficiënter te werken. Door de organisatie van een gehele structuur in samenwerking met de privé-sector beter op elkaar af te stemmen, wint men tijd en kan men bepaalde kostenbesparingen realiseren. Maar gemiddeld is het budgettair effect daarvan maximaal 17 percent. Als PPS het alibi is om opnieuw te beginnen met debudgetteren, dan zijn we fout bezig ! De nodige middelen zullen uit de algemene middelen moeten worden gehaald. Ik ben er zeker van dat we met deze complexe, maar boeiende sector een heel sociaal beleid kunnen voeren. Ik heb voorbeelden gekregen van mensen, die van slechts één vervangingsinkomen en het kindergeld leven, maar erin slagen om een eigen woning te verwerven dankzij het systeem van de goedkope lening bij de VHM of het woningsfonds. Dit is toch een soort sociale zekerheid, die we kunnen aanbieden. En als men daar belang aan hecht, zal men daar middelen voor moeten vrijmaken.

De bouwsector toont zich zeer geïnteresseerd om mee te werken. Er worden reeds bepaalde voorstellen vanuit de Vlaamse bouwfederatie geformuleerd. Dit wordt door de minister van Begroting en Financiën in een bepaald kader voorbereid. Op initiatief van minister-president Dewael wordt momenteel een PPS-kenniscentrum uitgebouwd en daarvan zullen hopelijk op het einde van het jaar de resultaten voorliggen. Ik kan echter niet wachten tot dat concept klaar is om initiatieven te nemen. Zeker inzake huisvesting zijn er win-winsituaties.

De voorzitter : Mevrouw Guns heeft het woord.

Mevrouw Dominique Guns : Ik denk niet dat de bouwsector gratis zal bouwen. Verwacht geen cadeaus. De meeste ministers grijpen makkelijk naar PPS-financiering als ze ergens iets te kort komen. Is er al een kader ?

Minister Johan Sauwens : Het kader wordt uitgewerkt en dat is niet alleen voor mij belangrijk, maar ook voor de andere ministers. Als ik mijn ambitieuze doelstelling wil waarmaken, kan ik het me echter niet veroorloven om te wachten tot we over één of twee jaar over een aantal nieuwe juridische en decretales constructies beschikken. Dus werk ik nu al op basis van de klassieke middelen waarover

ik beschik : eigendomsverwerving, vergunningen, het sturen van BPA's via erfpacht en opstalformules. Er moet dus creatief worden gewerkt.

Mevrouw Dominique Guns : Hoe wil men de particuliere sector over de brug halen ? Kan die iets terugverdienen ?

Minister Johan Sauwens : Sociale huisvesting is een sector met een derde betaler. Men kan met de huurgelden werken. Wat mij verontrust, is dat men het PPS-systeem ook als wondermiddel wil hantieren in sectoren zoals openbare werken, waar nog helemaal geen derde betaler is.

Ik heb de VHM gevraagd om een legislatuurplanning op te stellen, niet van jaar tot jaar dus. Ik wil weten wat de maatschappijen op welke termijn kunnen klaarkrijgen. Ik wacht nog op die resultaten.

Ik heb ook inlichtingen ingewonnen over de reservergronden. Het Structuurplan Vlaanderen zegt dat er voldoende gronden zijn. We willen ook het grond- en pandenbeleid activeren. Daarvoor worden dit jaar bijkomende middelen uitgetrokken. Van het recht van voorkoop wordt veel te weinig gebruik gemaakt en ook van de mogelijkheden van de Wooncode maken de gemeenten te weinig gebruik. Misschien is het instrumentarium te ingewikkeld of beseffen de lokale beleidsmensen niet dat er zoveel mogelijkheden zijn ? Instructies hierover worden uitgevaardigd.

Voorts willen we de decretaal aan de VHM toegekende opdrachten herbekijken.

Ik bereid tot slot een aantal maatregelen voor om de gemeenten meer te responsabiliseren, zodat ze wel verplicht worden om initiatieven te nemen. Ik wil daar nu niet dieper op ingaan, aangezien de regering zich hierover nog zal buigen bij de begrotingsbesprekingen voor 2001.

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord voor een repliek.

Mevrouw Veerle Heeren : Ik dank de minister voor zijn uitgebreide toelichting. Het wordt uitkijken naar de huisvestingsbegroting 2001. Zonder voldoende middelen zal de doelstelling van 20.000 huurwoningen immers niet gehaald worden.

De minister sprak van 15.000 woningen in de socialehuursector. Waar situeren de 5.000 bijkomende woningen zich ? Zullen die in de koopsector of in de particuliere sector zitten ?

Heeren

De minister had het ook over zijn gesprekken met het federale niveau. Dat federale niveau krijgt de grootste return van de investeringen op het Vlaamse niveau. Bij de gesprekken moeten dus afspraken worden gemaakt over een billijke return voor de Vlaamse Gemeenschap. We mogen toch de vruchten plukken van onze eigen investeringen.

Een investeringsplanning op vier jaar lijkt me zeer zinvol. Ik ben blij dat de bouwmaatschappijen zullen worden geresponsabiliseerd. Toch een kanttekening hierbij. Bij een vorige gelegenheid heeft de heer Van der Poorten al aangegeven dat veel maatschappijen wel op een creatieve manier willen werken, maar dat ze dikwijls afgeremd worden door de procedures. Deze moeten soepeler en sneller kunnen.

Op mijn vraag over de gronden antwoordde de minister dat uit een evaluatie in Antwerpen blijkt dat daar heel wat gronden ter beschikking zijn. Heeft hij een kijk op de rest van Vlaanderen? Hoe is de regionale spreiding?

Minister Johan Sauwens : Het cijfer van 1.200 hectare is het cijfer voor heel Vlaanderen. De screening geeft aan welke gronden onmiddellijk kunnen worden aangesproken, welke gronden problematisch zijn en welke gronden omwille van aspecten van ruimtelijke ordening moeten worden afgestoten. Dat verschaft dus duidelijkheid. De screening is klaar voor de provincie Antwerpen.

Mevrouw Veerle Heeren : We hebben natuurlijk een screening voor heel Vlaanderen nodig. We dreigen immers met zeer ongelijke concentraties geconfronteerd te worden. Er zullen streken zijn met veel gronden, maar gronden kunnen niet worden verplaatst. De provincies die over weinig reservegronden beschikken, hebben financiële middelen nodig. Het heeft toch geen zin om al de nieuwe woningen in één regio te concentreren. Dan wordt het streefcijfer wel gehaald, maar met een zeer ongunstige spreiding.

Minister Johan Sauwens : De regionale spreiding geldt niet alleen voor de gronden, maar ook voor de financiële reserves. Het is een moeilijk dossier.

Er lijkt verwarring over de cijfers te bestaan. De 120 socialehuisvestingsmaatschappijen hebben hun programma's. Strikt gezien is dat de socialehuursector. Men moet echter ook het overige instrumentarium bekijken : de koopwoningen, de tussenkomsten in leningen, het premiestelsel. Dan zitten

we nog altijd binnen de sociale huisvesting door de overheid. Dat alles meegerekend, moet het doel van de 20.000 woningen zeker worden gehaald. Dat is zelfs een minimale doelstelling. Volgens het ACV moeten er tijdens deze regeerperiode 45.000 nieuwe woningen komen. Met de incentives die we geven in de koopsector en in de particuliere sector kunnen het er meer dan 20.000 worden, maar daar wil ik me niet op vastpinnen.

Mevrouw Veerle Heeren : Tijdens de vorige zittingsperiode werd bij de debatten over kansarmoede het cijfer van 30.000 woningen gelanceerd, te bouwen op korte termijn. Daar hangt een prijskaartje aan vast. Ik kijk benieuwd uit naar de prioriteiten die de regering op dit vlak vastlegt in de begroting 2001.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door mevrouw Heeren werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Door de heer De Cock werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich over deze moties tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Erik Matthijs tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de omzendbrief met onderrichtingen aan de gemeentebesturen voor het opstellen van de begroting 2001

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Matthijs tot de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de omzendbrief met onderrichtingen aan de gemeentebesturen voor het opstellen van de begroting 2001.

De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik begin met iets positiefs. Een jaar geleden hebt u verklaard dat u, als voogdijminister van de gemeenten, erover zou waken dat de gemeenten niet zouden worden opgezadeld met supplementaire lasten. Daar waren vele gemeenten uiteraard blij mee. Toch leven er een aantal vragen, want normaliter zou eind juli, begin augustus de omzendbrief met onderrichtingen aan de gemeentebesturen omtrent het opstellen van de begroting 2001 verstuurd worden. Het is weliswaar een verkiezingsjaar en ik weet dat u al belangrijke en succesrijke initiatieven genomen hebt, maar ik vrees dat sommige gemeentebesturen wel en andere niet zullen wachten met het opstellen van een definitieve begroting. Diegenen die niet eerst een voorlopige begroting opmaken, zullen dan uw richtlijnen moeten implementeren. Ik denk dat vooral het hoofdstuk politie en justitie, omwille van onderdeel drie van de gemeentelijke begroting, in alle gemeenten ingrijpende veranderingen zal ondergaan, als gevolg van de nakende invoering van de zonale politie.

In een interview zegt een stafmedewerker van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten : 'In principe moet de lokale, eengemaakte politie al proefdraaien vanaf januari 2001, om het jaar later dan definitief te starten. Maar nog geen enkel gemeentebestuur weet precies hoeveel geld het moet uittrekken op de begroting 2001 voor die politiehervorming.' Dit zou dan toch duidelijk moeten worden uit die omzendbrief !

Diezelfde stafmedewerker zegt verder ook : 'Niemand praat over de hogere pensioenen en de hogere werkgeversbijdrage als gevolg van de gesloten loonakkoorden. Bovendien weet niemand of er nog federaal geld is voor de uitrusting van de lokale politie'. Ook vraagt hij zich af of nieuwe computers en aangepaste software mogelijk zullen zijn en wat er met het wagenpark zal gebeuren. De VVSG-medewerker vreest dat een behoorlijk aantal kosten zullen worden afgeschoven naar de gemeenten en daarover zijn de gemeentebesturen nogal onrustig.

In artikel 40 van de wet van 7 december 1998 op de gestructureerde geïntegreerde politie, staat letterlijk dat bij koninklijk besluit minimale begrotingsnormen zullen worden vastgesteld, die essentieel moeten zijn voor de vertaling in de gemeentelijke begroting.

Naar aanleiding van de gedeeltelijke overname van Telenet gingen ook stemmen op die opperden dat de gemeentelijke financiën onder druk zouden

komen te staan door een daling van de dividenden uit gas, elektriciteit, televisiedistributie en Dexia. Nu wordt stilaan gewag gemaakt van het feit dat ook de politiehervorming zal wegen op de gemeentelijke financiën.

Ik had willen vernemen van de minister wanneer die minimale begrotingsnormen, waarvan sprake in artikel 40 van de wet van 1998, gekend zullen zijn ? Zullen die minimale begrotingsnormen moeten worden ingeschreven in de begroting 2001 ? Hoe zal de verdeling gebeuren over de verschillende gemeenten en de federale overheid ? Zullen de gemeenten een toelage ontvangen voor de beloofde loons- en/of weddeverhoging ? Is het nog zinvol kredieten in te schrijven voor de vervanging van uitrusting, wagenpark, informatica, enzovoort ? Blijft de financiële hulp voor de aanwerving van bijkomend personeel in het kader van de politiediensten behouden ? Deze vraag staat in verband met het koninklijk besluit van juni 1994 en de latere wijzigingen, waarin ik meen dat bepaald werd dat er in één personeelslid was voorzien per tien agenten.

Wat met het jaarlijkse kledijfonds ? Bij mijn weten betaalt de gemeente dit voor de politie en het bedrag kan zeer hoog oplopen. Een gemeente met dertig agenten spendeert daar bijvoorbeeld jaarlijks anderhalf miljoen frank aan. Moeten er nieuwe uniformen gekocht worden of niet ? En ten slotte, wie zal de toelage van 5.000 frank aan de lokale opsporingsdienst betalen ? Ik verwijs naar het protocol van het onderhandelingscomité voor de politiediensten van 21 april 2000 gezien de leden van de opsporingsdienst nagenoeg integraal de taken van de momenteel bestaande gerechtelijke politie zullen uitvoeren.

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Uw vragen geven mij de gelegenheid zeer concreet te zijn wat de begroting betreft. De omzendbrief met richtlijnen voor de gemeenten en OCMW's wordt eind juli uitgevaardigd. Er zijn inderdaad heel wat onbeantwoorde vragen in verband met die bijkomende kosten die de politiehervorming zal meebrengen voor de gemeenten.

De antwoorden op alle gestelde vragen moeten eigenlijk van federaal minister van Binnenlandse Zaken Duquesne komen. Tot op heden heb ik van hem nog geen afdoende antwoorden gekregen. Wel is er afgesproken dat er een werkgroep wordt opgestart waarin ook de gewesten zullen vertegenwoordigd zijn. Wat concretisering betreft, zal ik dus

Sauwens

de politiehervorming mee kunnen opvolgen. Mijn aanwezigheid in die werkgroep houdt echter niet noodzakelijk in dat ik beslissingen zal kunnen bijsturen.

Minister Duquesne heeft ook gezegd dat de operatie budgettair neutraal moet zijn voor de gemeenten. Hij heeft het dan natuurlijk over de groep van gemeenten. Sommige gemeenten hebben meer en grotere inspanningen gedaan voor hun eigen politiekorps dan andere. Gebeurt er daar een herverdeling? Zullen er binnen die interpolitiezones herverdelingen gebeuren? Wordt de spreiding van de rijkswacht over Vlaanderen en Wallonië, en de historisch gegroeide onevenwichten tussen bepaalde arrondissementen, herverdeeld?

Minister Duquesne maakt zich sterk dat hij in staat is om met de 8 miljard frank, niet alleen de extra kost van de nieuwe CAO, maar ook de extra kosten voor kledij, uitrusting, huisvesting, enzovoort, op te vangen. We zullen dat mee opvolgen.

Zodra de wet van 7 december 1998 van toepassing is en men overgaat tot de organisatie van een geïntegreerde politiedienst, moet er een aparte begroting worden opgemaakt, waarvoor de minister van Binnenlandse Zaken de onderrichtingen zal geven. Deze begroting is onderworpen aan het goedkeuringstoezicht van de provinciegouverneur. Dit houdt in dat de begroting onder de functie 332/politie in de uitgaven nog slechts een krediet zal moeten inschrijven dat als dotatie aan het lokale politiekorps wordt doorgeschoven. Dit geldt zowel voor gemeenten van een ééngemeentzone als voor die van een meergemeentzone. Ik herhaal dat ik hier over de toekomst spreek, namelijk vanaf het ogenblik dat de geïntegreerde politiediensten van start gaan.

Ik heb daarover de minister op de interministeriële conferentie van 29 mei heel expliciet aangesproken en toen bleek dat, omdat er nu nog teveel onbekende factoren zijn, de begroting voor de politie moet worden opgemaakt zoals reeds gebeurde voor 2000. Dat betekent dat men huisvesting, weddes, uitrusting, enzovoort, gewoon inschrijft zoals het afgelopen jaar. We zullen dit binnenkort bekendmaken, zodat men zich daarop kan voorbereiden.

Ik waarschuw wel hiervoor: u mag niet vergeten dat men in de loop van 2001 bij een volgende begrotingswijziging kan worden geconfronteerd met de resultaten op financieel-budgettair vlak. Het is

mogelijk dat deze gevolgen pas in de begroting van 2002 zichtbaar zullen worden. Zeker in meergemeentenzones moet in de meerjarenplanning toch wat ruimte worden vrijgehouden om een eventuele meerkost als gevolg van de politiehervorming op te vangen. Ik wil daarover niet in polemieken gaan, maar wens u er slechts op te wijzen dat het nodig is om voorzichtig te zijn met betrekking tot de toekomst.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : De toestand is nu duidelijk voor het jaar 2001. Inderdaad hebben sommige gemeenten meer en andere minder geïnvesteerd in de veiligheid. Ik hoop dat wie tot die laatste groep behoort, niet extra zal worden belast.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen aan de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport over de toepassing van de krachtlijnen-Kelchtermans in openbare ziekenhuizen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van Cleuvenbergen aan de heer Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport over de toepassing van de krachtlijnen-Kelchtermans in openbare ziekenhuizen

Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mijnheer de minister, het gaat om een juridisch probleem dat zich in bepaalde openbare ziekenhuizen en OCMW's voordoet. Het lijkt er namelijk op dat er wel eens tegenspraak is tussen enerzijds de uitvoering van de CAO-Kelchtermans, die onze ziekenhuizen ondertekend hebben, en anderzijds de federale regelgeving. Dit geeft niet alleen problemen in de openbare ziekenhuizen zelf, maar ook in de OCMW's waar de raadsleden moeten toezien op de wettigheid van alle mogelijke maatregelen en ook op de uitvoering van wetten, decreten en CAO's.

Het is maar de vraag in welke mate die regelgevingen, enerzijds de toepassing van de krachtlijnen-Kelchtermans en de Vlaamse regelgeving verenig-

Van Cleuvenbergen

baar zijn met, anderzijds, de federale erkenningscriteria die aan sommige medische diensten worden opgelegd.

Artikel 14 van het koninklijk besluit van 3 december 1999 betreffende de erkenning van laboratoria voor klinische biologie stipuleert in welke mate de directeur van het laboratorium, en dat kan net zo goed een zelfstandige arts als een professioneel vennootschap zijn, toezicht moet uitoefenen over al het laboratoriumpersoneel en ook advies moet uitbrengen over elke aanwerving, beoordeling, ontslag of mutatie. Het feit dat deze over dit alles advies moet geven, staat enigszins in contrast met de krachtlijnen-Kelchtermans. De vraag rijst in hoeverre OCMW-raadsleden en het ziekenhuisbeheer zelf schikkingen moeten treffen om aan deze erkenningscriteria te voldoen.

Mijn concrete vragen zijn de volgende. Laten de krachtlijnen-Kelchtermans toe dat zelfstandige artsen betrokken worden bij de evaluatieprocedures zoals in die krachtlijnen is opgenomen? Is het in een openbare dienst mogelijk dat derden – zoals zelfstandige artsen of bepaalde professionele vennootschappen – gerechtigd worden om advies te verstrekken in verband met de aanwerving van personeelsleden, hun beoordeling, hun ontslag of mutatie?

De voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister Johan Sauwens : Mijn stelling is dat er geen tegenspraak is tussen de wettelijk opgedragen adviesplicht en de regelingen over de personeelsevaluatie van het sectorale akkoord van 18 juni 1993 aangezien het hier gaat om adviezen en niet om beslissingen.

Wat de betrokkenheid van de verantwoordelijke directeur van een klinisch laboratorium of van de geneesheren-specialisten bij de evaluatieprocedure van het laboratoriumpersoneel betreft, deel ik het volgende mee : het sectoraal akkoord van 18 juni 1993 heeft bepaald dat de personeelsevaluatie gebeurt door ambtenaren, waaronder verstaan wordt statutaire ambtenaren. De evaluators zijn twee hiërarchisch hogergeplaatsten van het personeelslid. Indien de situatie het niet anders toelaat, treedt slechts één van beide als evaluator op.

Bij gelegenheid van de evaluatie van het sectoraal akkoord in 1996 werden deze regels, na onderhandeling met de vakorganisaties, omwille van een

aantal bestaande toestanden bijgesteld. In de omzendbrief BA.96/7 van 2 augustus 1996 van de Vlaamse ministers Martens en Peeters gebeurde dit als volgt : "Hoewel statutaire tewerkstelling de regel is, kunnen in welbepaalde concrete en uitzonderlijke situaties contractuele personeelsleden toegelaten worden om te evalueren. Deze toestand is echter enkel toegelaten indien, gelet op de bijzondere aard van de situatie, zich geen andere mogelijkheid aandient. Personeelsleden worden steeds geëvalueerd door vertegenwoordigers van de juridische werkgever, bijgestaan door de functionele chef."

De adviestaak van de directeurs of verantwoordelijke geneesheren-specialisten kan in dit kader gesitueerd worden : als functionele chef kan hij de vertegenwoordiger van de juridische werkgever van het personeelslid, zijnde het beheerscomité van het ziekenhuis en het OCMW bijstaan bij de personeelsevaluatie van een personeelslid van het klinisch laboratorium dat onder zijn gezag staat. In die zin komt het mij voor dat er geen tegenspraak is tussen de wettelijk opgedragen adviesplicht en de regeling over de personeelsevaluatie van het sectoraal akkoord van 18 juni 1993.

Wat de aanwerving, het ontslag of de mutatie van een personeelslid uit een klinisch laboratorium van een OCMW-ziekenhuis betreft, merk ik het volgende op. Ik benadruk dat de taak die het artikel 14 van het koninklijk besluit van 3 december 1999 betreffende de erkenning van de laboratoria voor klinische biologie oplegt, er een is van advisering, niet van beslissing over de aanwerving, beoordeling, ontslag of mutatie van personeel naar of uit het laboratorium. Aangezien de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de directeur van het klinisch laboratorium deel uitmaken van de erkenningsvoorwaarden, moet hij deze adviestaak kunnen uitoefenen, ongeacht de status die hij/zij binnen de organisatie heeft. De adviestaak over de genoemde personeelsaangelegenheden doet echter geen afbreuk aan het feit dat alleen de politieke beslissingsorganen van de beheerder, in casu het beheerscomité van het ziekenhuis, de OCMW-raad of het vast bureau van de raad, naargelang het geval, bevoegd blijft voor de aanwerving, het ontslag of de mutatie van het OCMW-ziekenhuispersoneel.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Zijn er richtlijnen over de manier waarop dat advies moet worden verstrekt?

Minister Johan Sauwens : Hij moet die adviestaak uitoefenen ongeacht de status die hij binnen de or-

Sauwens

ganisatie heeft. Wanneer in de wet is opgenomen dat er een advies moet zijn, zal dat uit een document moeten blijken. Wie daadwerkelijk de beslissing neemt, moet in alle vrijheid kunnen beslissen of hij het advies opvolgt.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Als men federaal gevraagd wordt om een advies te geven, dan moet men dat dus ook op papier, volgens een of andere procedure kunnen regelen ?

Minister Johan Sauwens : Als in de wet staat dat men een advies moet geven, dan moet dat blijken uit een document. Dat is vanzelfsprekend.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 12.05 uur.*

RECHTZETTING**Handelingen C168-BIN15 van donderdag 25 mei 2000**

Op bladzijde 15, eerste kolom, laatste alinea, de volgende zin "In taalgrensgemeenten moeten die straatnaamborden tweetalig zijn." vervangen door "In taalgrensgemeenten moesten die straatnaamborden volgens de mededelingen van de Vlaamse regering immers tweetalig zijn."